

Fókuszban a távfutás

Szakmai Fórum a szakágért / Értekezlet jelenről és jövőről

A Magyar Atlétikai Szövetség október 21-én Spiriev Attila sportigazgató és Csoma Ferenc szakági referens vezetésével tartotta meg a régóta tervezett, egész napos szakmai fórumát, amelynek témája a magyar közép- és hosszútávfutás volt. A megbeszélés központi témája a magyar távfutás jelenlegi – ambivalens – helyzetének elemzése volt.

Spiriev Attila az elmúlt időszak sikeres versenyzői közül is kiemelte a Félmaratoni VB-n a harmadik legjobb európaiként a 11. helyen végzett, és a zürichi EB-n 9. helyezett Papp Krisztinát (edzője Káldy Zoltán), a harmadik világbajnokságán is középdöntőbe került, és az EB-n is jól szereplő Kazi Tamást (edzője dr. Gyimes Zsolt), és az ifjú csillagot, az EYOF-győztes, Ifjúsági olimpiai bronzérmes Tóth Lili Annát (edzője Fazekas Gáspár). Ugyanakkor azt is elmondta, hogy bár még néhány utánpótlás nemzetközi eredménnyel büszkélkedhet a szakág, a felnőtt korra szinte elfogynak a futók, és messze van a nemzetközi élmezőny.

A szakmai konferencia egyik célja volt, hogy a távfutásban közvetlenül érintett szakemberek megpróbálják az okokat feltárni, és javaslatok hangozzanak el a jövőt illetően. A fórumon részt vett edzők, klubvezetők megosztották egymással gondolataikat, véleményt formáltak az elmúlt két esztendőről és a jelenlegi helyzetről, ki-ki saját példákkal támasztotta alá a távfutást jellemző mai állapotot.

A problémák között említették például az egzisztenciális nehézségeket, a szakág imidzsének elvesztését, a motiváció hiányát és az élsport miatt bekövetkező lemondásokat. Szóba került az örök dilemmát jelentő pályaaorientáció, életút, tehát a „sportoljak vagy tanuljak?” kérdése is, amiről ugyancsak megoszlottak a vélemények, hiszen számos példát lehet találni, amikor a tanulás és az élsport sikerrel összeegyeztethető, de sajnos sok tanintézmény nincs tekintettel a kettős terhelésre.

Többen is elmondták, hogy a MASZ 2014-ben bevezetett új versenyrendszere – a hagyományos bajnokságok mellett a Szuper Liga sorozat, az utánpótlás ligák és a csapatbajnokság valamint az újonnan bevezetett országúti 10 km-es OB – kiváló lehetőséget nyújt a sportágnak. Ugyanakkor az is tény, hogy a közép- hosszútávfutók szakmai szempontból nem éltek a lehetőséggel, ugyanis legtöbbször megelégedtek azzal, hogy egymást lehajrázzák taktikai versenyekben, és nem volt összehangolt tempófutás a versenyeken. Pedig ennek hiányában nem lehet fejlődni. Ebben mindenképpen változtatni kell a jövő évben.

A szakág ismételt „felvirágoztatásának” érdekében tett egyéb javaslatok között szerepelt a menedzsment-szemlélet erősítése, a szakág újbóli megkedveltetése, mind a gyerekekkel, mind a szülőkkel.

Fogarasi Sándor felszólalásában kiemelte, hogy ha a különböző sportprogramok csak az utánpótlásra terjednek ki, akkor nem hatékonyak. Véleménye szerint – amit többen is osztottak – át kellene csoportosítani a források egy részét a felnőtt korúak felé. Spiriev Attila elmondta, hogy egyetért a szándékkal, de elmondta, hogy a jelenlegi szabályozások erre csak kis mozgásteret nyújtanak. Hangsúlyozta viszont, hogy a legjobb, a nemzetközi szint felé tendáló futókra külön figyelmet fordít a szövetség, és az érintettek edzőivel folyamatos kapcsolatot tartva egyéni megoldásokkal igyekeznek segíteni őket.

Dr. Aradi János is méltatta a jelenlegi versenyrendszert. Elmondta viszont, hogy igen nehéz ma a fiatalok kiválasztása, mert sokszor csalóka képet mutatnak a fiatalkori eredmények.

K. Szabó Gábor a „motiváció” és a „létbiztonság” szavakat tartotta kulcsfontosságúnak, és hangsúlyozta, hogy az edzőknek óriási szerepe van a szakág elfogadtatásában.

Kivés István a sportolás vagy tanulás dilemmát analizálta, valamint javasolta, hogy a szakemberek tanulmányozzák a jól működő európai, például a lengyel példát.

Jenkei András elmondta, hogy a Vasasban egy olyan szemléletű klubmodell megvalósításán keresztül igyekeznek eljutni a minőségi futók képzéséhez, aminek az alapja egy szolgáltató klub, amely többek között a minőségi szolgáltatásokkal megszerzett bevételt használja föl az élsport fenntartásához és fejlesztéséhez.

Menyhárt Zoltán ismertette a szegedi áldatlan állapotokat, amelyben csak nagy nehézségek árán tudnak atlétikát működtetni.

Tóth Sándor hozzászólása szerint fiatal korban túl sokat kapnak az atléták és később nehéz őket motiválni, mintegy „kiégnek”. Ő az egzisztencia hiányával magyarázza a felnőttkori eredménytelenséget.

Kárai Kázmér elmondta, hogy a KSI SE-ben újabban egy olyan szakmai modell szerint dolgoznak az ifjú futók is, amely sokáig sokoldalú képzést biztosít, és igyekeznek elkerülni a túl korai specializálódást. Kiemelte továbbá annak fontosságát, hogy az edzők alaposan megismertessék tanítványaikat a sportág történelmével, meséljenek az atlétika nagyjairól.

Egri Gyula szerint a fórum résztvevői mind rendelkeznek olyan tudással, hogy akár világklasszisokat tudjanak edzeni (ezzel kapcsolatban azért több ellenvélemény is elhangzott), és ezt főként azért nem teszik, mert nincs elég főállású edző és nincs elég pálya.

Gál Géza azt mondta, hogy korábban több gyerekből lehetett válogatni. Most is elég sokat le lehet csábítani, de kevesen maradnak ott és lesznek futók.

A fórum második része dr. Aradi János nagyon színvonalas előadásával kezdődött, amelynek címe az „Edzés hatására bekövetkező alapvető jelentőségű biokémiai változások” volt. Az értekezleten megjelent szakemberek az edzés közben izmokban végbemenő változásokról, az ATP és az AMPK jelentőségéről hallhattak információkat. Gyakorlati tanácsként az is elhangzott, hogy egy nehéz edzés után fél órán belül magas glikémiás indexű szénhidrátot kell fogyasztani. Az előadás után a szakember néhány kérdésre is válaszolt.

Ezután a fórum résztvevői folytatták a közép- hosszútávfutással kapcsolatos általános véleménycserét. Több hozzászólás után Knippl István kért és kapott szót, és – ahogy ő fogalmazott – „provokatív” kérdéseket tett föl. A kialakult diskurzust sajnos egy rémisztő intermezzo szakította meg: Csoma Ferenc rosszul lett és összezsuklott, mentőt kellett hozzá hívni. Mint utóbb kiderült, hál’ Istennek nem lett komoly baj. Miután a közben jobban lett szakági referenst a mentők kivizsgálásra kórházba szállították, folytatódott az értekezlet.

Spiriev Attila ismertette a 2015. évi világversennyel kapcsolatos alapvető tudnivalókat, a nevezési szinteket illetve a csapatba kerüléshez szükséges ún. elvárt tudásszinteket. Elmondta továbbá a jövő évi versenynaptár vonatkozó dátumait, helyszíneit, valamint közölte, hogy a Félmaratoni OB beszámít majd a Csapatbajnokság döntőjének értékelésébe.

A fórum záró szakaszában a még felmerülő kérdések, illetve javaslatok kerültek megvitatásra, és egy rövid összegzés is elhangzott.

Az egész eseményre a konstruktivitás volt jellemző, és aki akart, azt talált az elhangzottak között számos megszívlelendő gondolatot. (MASZ)